

07.04.01 – 09.03.02

остання зустріч

25.08.90 – 24.09.92 – 10.10.93 – 15.10.94 – 23.09.95 – 29.09.96 – 06.09.98 – 03.12.00 – 17.09.01

Merops apiaster приліт

15.05.92 – 21.05.93 – 15.05.94 – 22.05.95 – 09.05.96 – 06.05.97 – 09.05.98 – 21.05.99 – 14.05.00 – 14.05.01 – 24.05.02

остання зустріч

03.08.90 – 12.09.92 – 10.09.93 – 09.09.95 – 02.10.96 – 02.09.97 – 30.08.99 – 19.08.01 – 14.09.02

Уриша epops приліт

01.05.91 – 29.03.92 – 15.04.93 – 15.04.94 – 24.04.95 – 19.04.96 – 26.04.97 – 05.04.98 – 10.04.99 – 01.04.00 – 03.04.01 – 05.04.02

остання зустріч

02.08.92 – 11.08.93 – 22.08.95 – 08.08.96 – 04.08.98 – 12.08.99 – 29.08.00

Junco torquilla приліт

02.05.91 – 27.04.92 – 24.04.93 – 16.04.94 – 19.04.95 – 25.04.96 – 27.04.97 – 11.04.98 – 11.04.99 – 22.04.00 – 15.04.01 – 19.04.02

остання зустріч

25.08.92 – 05.09.93 – 04.09.94 – 06.09.95 – 17.08.96 – 10.08.97 – 26.07.98 – 19.08.01 – 07.09.02

* – Окремі особини чи групи особин даного виду інколи спостерігались на зимівлі, тому деякі з фенологічних дат можуть стосуватись саме їх.

** – Представники даного виду, останніми роками, регулярно зимують.

*В.О. Новак, с. Голосків, Летичівський р-н,
Хмельницька обл., 31535, Україна (Ukraine).*

СТРОКИ СЕЗОННИХ МІГРАЦІЙ ПТАХІВ У ЧЕРКАСЬКОМУ ПОДНІПРОВ'Ї В 1991–2002 рр.

М.Н. Гаврилюк

Times of the season migrations of birds in area of Cherkasy in 1991–2002. - M.N. Gavriilyuk. - Avifauna of Ukraine. 2. 2002. - Observation were carried out in the Cherkasy region (Cherkasy, Zolotonosha, Chigirin, Smila districts). Data on 117 species are presented. [Ukrainian].

Key words: Cherkasy region, migration, phenology.

Address: M.N. Gavriilyuk, Sumgaitska str. 51/207, 18000 Cherkasy, Ukraine;

e-mail: Gavriilyuk@cdu.edu.ua.

Матеріал по фенології міграцій був зібраний в ході дослідження орнітофауни Черкаського Подніпров'я. Всього було зібрано та оброблено 465 фенодат по 117 видам, в тому числі в осінній період зареєстровано 82 види птахів (237 фенодат), у весняний – 88 видів (228 фенодат). Крім власних спостережень використані окремі повідомлення викладача ЧДУ А.С. Горбенко, за що висловлюємо їй щиру подяку.

Дослідження проведені головним чином в Черкаському районі – в м. Черкаси та його околицях (села Червона Слобода, Леськи, Руська Поляна, Хрещатик, Ірдинські болота, Черкаський сосновий бір), а також в Золотоніському районі (Липівський орнітологічний заказник, околиці сіл Кедина Гора, Чапаївка, Чехівка, Хвилево-Сорочин), в Чигиринському районі (с. Мельники), в околицях м. Сміли.

Обробка даних була проведена за сприяння В.М. Грищенка, за що висловлюємо йому щиру подяку.

Podiceps cristatus останнє спостереження

22.10.97 – 25.10.98 – 02.11.00 – 17.11.02

Phalacrocorax carbo приліт

18.03.94

останнє спостереження

22.10.97 – 11.11.01

Botaurus stellaris приліт

3.03.95

Nycticorax nycticorax останнє спостереження

16.10.93 – 04.10.01

Egretta alba приліт

27.02.01

останнє спостереження

22.10.97 – 11.11.01

Ardea cinerea приліт

3.03.95

останнє спостереження

16.10.93 – 02.11.00

A. purpurea останнє спостереження

13.09.97

Ciconia ciconia приліт

20.03.93 – 22.03.94 – 29.03.95

останнє спостереження

10.09.93

C. nigra початок прольоту

09.08.96

Anser anser початок прольоту

11.09.94 – 04.09.99 – 06.09.02

останнє спостереження

14.11.93 – 11.11.01 – 17.11.02

Anser albifrons останнє спостереження

02.12.97

Anser sp. початок прольоту

10.03.92 – 17.03.93 – 28.02.94 – 02.03.97 – 24.02.94 – 16.02.99 – 24.02.02

останнє спостереження

13.04.02

початок прольоту

29.09.96

останнє спостереження

25.11.94 – 13.11.99 – 19.11.02

Cygnus olor приліт

03.03.95 – 22.02.98 – 08.03.01 – 17.02.02

останнє спостереження

30.11.02

Tadorna tadorna приліт

01.04.97 – 08.04.98

Anas penelope початок прольоту

22.09.97

останнє спостереження

22.10.97

Aythya ferina початок прольоту

22.09.97

A. fuligula початок прольоту

22.09.97 – 23.09.01

A. marila початок прольоту

30.09.00

Vicephala clangula початок прольоту

01.10.96 – 02.10.99 – 19.10.00

Mergus albellus останнє спостереження

01.04.97

приліт

17.11.02

Pandion haliaetus приліт

10.08.96

останнє спостереження

28.10.93 – 18.10.97 – 29.09.02

Pernis apivorus початок прольоту

01.09.98

останнє спостереження

30.09.00 – 23.09.01

Circus cyaneus останнє спостереження

08.11.01

C. aeruginosus приліт

26.03.94 – 08.04.98 – 01.04.01

останнє спостереження

16.09.01 – 06.10.02

Buteo lagopus останнє спостереження

13.03.94 – 18.03.95 – 01.04.97 – 8.04.98

приліт

22.10.97 – 29.09.00 – 07.10.01 – 30.09.02

Buteo buteo приліт

27.02.94 – 26.02.95 – 22.02.98 – 25.02.99 – 17.03.01 – 23.02.02

останнє спостереження

17.10.93 – 22.10.95 – 21.10.01

Circus gallicus останнє спостереження

08.09.92 – 12.09.99 – 06.10.02

Hieraaetus pennatus початок прольоту

25.08.02

останнє спостереження

14.09.02

Aquila chrysaetos початок прольоту

8.04.98

Falco cherrug приліт

22.03.95

F. subbuteo початок прольоту

21.08.96

останнє спостереження

28.09.95 – 29.09.96 – 28.09.97 – 30.09.00 – 23.09.01 – 06.10.02

F. vespertinus приліт

29.04.97 – 23.04.01

F. tinnunculus приліт

07.04.95

останнє спостереження

02.10.99

Coturnix coturnix приліт

25.04.99

Grus grus початок прольоту

13.03.94 – 30.03.96 – 02.03.97 – 08.04.98 – 12.03.00 – 16.03.02

- останнє спостереження
17.04.93 – 21.04.95 – 24.04.99
- початок прольоту
24.09.98 – 25.09.01 – 12.09.02
- останнє спостереження
13.10.95 – 13.10.97 – 25.10.01
- Rallus aquaticus* приліт
26.03.94
- останнє спостереження
02.11.00
- Gallinula chloropus* приліт
27.03.94 – 01.04.01
- останнє спостереження
07.10.01 – 06.10.02
- Fulica atra* приліт
28.02.93 – 3.03.95
- Pluvialis squatarola* останнє спостереження
28.09.97
- Charadrius dubius* приліт
01.04.97
- Vanellus vanellus* приліт
03.03.95
- останнє спостереження
25.10.98
- Haematopus ostralegus* приліт
07.04.95 – 01.04.97 – 01.04.01 – 30.03.02
- останнє спостереження
11.09.02
- Tringa ochropus* останнє спостереження
29.09.96 – 16.09.01
- T. nebularia* приліт
01.04.01
- останнє спостереження
15.09.94
- Actitis hypoleucos* приліт
16.04.00 – 19.04.02
- Philomachus pugnax* останнє спостереження
01.10.96 – 29.09.02
- Scolopax rusticola* приліт
27.03.94 – 17.03.01
- останнє спостереження
22.10.97 – 02.11.00 – 21.10.01

- Numenius arquata* початок прольоту
30.07.95
- Limosa limosa* приліт
01.04.01
- Larus minutus* початок прольоту
31.07.96
- останнє спостереження
16.09.01
- L. ridibundus* приліт
03.03.92 – 18.03.94 – 03.03.95 – 26.03.96 – 03.03.97 – 07.03.98
- останнє спостереження
11.11.93 – 03.12.94 – 01.11.95 – 30.11.97 – 30.11.02
- L. fuscus* останнє спостереження
20.04.96
- L. canus* приліт
28.02.93 – 3.03.95 – 13.03.98
- останнє спостереження
03.12.94
- Chlidonias hybrida* приліт
16.04.00
- Sterna hirundo* приліт
27.04.00 – 27.04.01 – 28.04.02
- останнє спостереження
14.09.93 – 01.10.96 – 22.09.97 – 23.09.01
- S. albifrons* приліт
03.05.00
- Columba palumbus* приліт
23.03.94 – 03.03.95
- останнє спостереження
16.10.93 – 25.10.98
- C. oenas* приліт
18.03.01
- останнє спостереження
27.10.02
- Streptopelia turtur* приліт
06.05.00
- Cuculus canorus* приліт
19.04.99 – 21.04.01
- останнє спостереження
12.09.01

Caprimulgus europaeus приліт

25.04.98

Apus apus приліт

03.05.95 – 29.04.96 – 01.05.97 – 28.04.99 – 30.04.00 – 28.04.01 – 01.05.02

останнє спостереження

18.08.99 – 22.08.00 – 13.08.01 – 27.08.02

Alcedo atthis приліт

20.04.96 – 16.04.01

останнє спостереження

28.09.95 – 28.09.97 – 06.10.02

Merops apiaster приліт

11.05.95 – 28.04.99

останнє спостереження

18.09.93 – 03.10.96 – 16.09.97 – 16.09.01 – 29.09.02

Upupa epops приліт

08.04.98 – 01.04.01

останнє спостереження

27.08.98

Jynx torquilla приліт

17.04.93 – 20.04.96 – 16.04.00

Riparia riparia останнє спостереження

08.09.92 – 01.10.96 – 14.09.02

Hirundo rustica приліт

10.04.94 – 08.04.98 – 11.04.99 – 07.04.01 – 12.04.02

останнє спостереження

08.10.92 – 20.09.94 – 06.10.95 – 05.10.96 – 02.10.97 – 02.10.99 – 25.09.00 – 04.10.01 – 06.10.02

Delichon urbica приліт

24.04.92 – 16.04.93 – 15.04.94 – 20.04.95 – 15.04.96 – 14.04.98 – 16.04.99 – 11.04.00 – 10.04.01 – 16.04.02

останнє спостереження

15.09.94 – 17.09.95 – 30.09.96 – 16.09.97 – 11.09.98 – 13.09.99 – 13.09.01 – 15.09.02

Lullula arborea приліт

13.03.94 – 03.03.95

останнє спостереження

19.10.00 – 06.10.02

Alauda arvensis приліт

28.02.94 – 25.02.95 – 20.02.98 – 25.02.99 – 25.02.02

останнє спостереження

19.10.00

Anthus trivialis приліт

12.04.94 – 08.04.98 – 16.04.99

A. pratensis приліт

08.04.98

останнє спостереження

25.10.98 – 02.11.00

Motacilla flava приліт

16.04.00

Motacilla alba приліт

01.04.97 – 12.03.01

останнє спостереження

14.11.97 – 11.10.01

Lanius collurio приліт

06.05.02

останнє спостереження

13.09.97 – 27.08.98

L. minor приліт

29.04.97

L. excubitor приліт

25.10.98 – 02.11.00

Oriolus oriolus приліт

03.05.00 – 29.04.01

останнє спостереження

28.08.93 – 30.08.95 – 26.08.01

Sturnus vulgaris приліт

09.03.92 – 23.03.93 – 19.03.94 – 03.03.95 – 01.04.96 – 12.03.99 – 16.03.00 – 07.03.01 – 28.02.02

останнє спостереження

21.10.94 – 21.10.95 – 15.10.96 – 22.10.97 – 13.10.98 – 19.10.99 – 02.11.00 – 24.10.01 – 21.10.02

Corvus frugilegus початок прольоту

11.03.94 – 11.03.97 – 24.02.98 – 08.03.01

початок прольоту

07.10.91 – 6.10.92 – 4.10.95 – 5.10.96 – 20.10.97 – 05.10.98 – 20.10.99 – 12.10.00 – 10.10.01 – 13.10.02

кінець прольоту

09.11.98 – 19.11.01

Bombus garrulus останнє спостереження

15.04.94 – 26.04.96 – 17.04.99 – 05.04.01

приліт

28.10.93 – 31.12.96 – 20.11.99 – 09.12.00 – 08.11.01 – 16.12.02

Prunella modularis приліт

26.03.94

Locustella naevia приліт

19.04.99

Acrocephalus arundinaceus приліт

13.04.99 – 03.05.00 – 30.04.01

Sylvia nisoria приліт

03.05.96

S. atricapilla приліт

22.04.01

S. borin приліт

02.05.00

S. communis приліт

30.04.01

S. curruca приліт

14.04.98 – 18.04.99 – 17.04.00 – 23.04.02

Phylloscopus trohilus приліт

17.04.93 – 10.04.94 – 12.04.98 – 16.04.99

Ph. collybita приліт

26.03.94 – 14.04.95 – 01.04.97 – 05.04.98 – 04.04.99 – 01.04.01

останнє спостереження

12.10.94 – 19.10.00 – 07.10.01 – 06.10.02

Ph. sibilatrix приліт

26.04.96 – 16.04.99

останнє спостереження

28.09.97

Regulus regulus останнє спостереження

20.04.96 – 08.04.98

приліт

18.09.93 – 19.09.95 – 29.09.96 – 28.09.97 – 23.09.01 – 21.09.02

Ficedula albicollis приліт

23.04.02

F. parva приліт

30.04.01

Muscicapa striata останнє спостереження

29.09.96 – 18.09.02

Saxicola torquata приліт

01.04.94 – 01.04.97

останнє спостереження

12.09.93

Oenanthe oenanthe приліт

12.04.97

Phoenicurus phoenicurus останнє спостереження

29.09.96 – 23.09.01 – 06.10.02

Ph. ochruros приліт

06.04.93 – 01.04.95 – 04.04.95 – 07.04.97 – 05.04.98 – 01.04.99 – 01.04.00 –
29.03.01 – 07.03.02

останнє спостереження

25.10.94 – 14.10.96 – 17.10.97 – 13.10.98 – 19.10.99 – 11.10.00 – 20.10.01 –
19.10.02

Erithacus rubecula приліт

15.03.94 – 17.03.01

останнє спостереження

25.10.94 – 22.10.97 – 17.10.99 – 21.10.01 – 02.11.02

Luscinia luscinia приліт

29.04.97 – 25.04.98 – 24.04.99 – 30.04.00 – 25.04.01

L. svecica приліт

08.04.98

Turdus pilaris приліт

14.09.02

T. merula приліт

26.02.95

останнє спостереження

02.11.00 – 21.10.01 – 02.11.02

T. philomelos приліт

23.03.94 – 13.03.01

останнє спостереження

19.10.02

T. viscivorus приліт

25.02.95

початок прольоту

23.09.01 – 14.09.02

останнє спостереження

30.11.97

Remiz pendulinus приліт

01.04.97 – 01.04.01

останнє спостереження

02.11.00

Parus ater початок прольоту

19.09.95 – 14.09.02

Fringilla coelebs приліт

22.03.93 – 13.03.94 – 15.03.97 – 03.03.98 – 25.02.02

початок прольоту

14.09.02

останнє спостереження

02.11.00 – 24.11.02

F. montifringilla приліт

22.02.02

останнє спостереження

10.04.94 – 20.04.99

Serinus serinus останнє спостереження

16.04.00 – 29.03.01 – 12.04.02

Chloris chloris останнє спостереження

24.11.02

Spinus spinus останнє спостереження

17.04.93 – 26.04.98 – 16.04.99 – 03.05.00

приліт

01.10.96 – 13.09.97 – 23.09.01 – 06.10.02

Acanthis cannabina останнє спостереження

14.11.97 – 02.11.00 – 11.11.01 – 24.11.02

Pyrhula pyrrhula останнє спостереження

22.04.96 – 04.04.99

приліт

16.10.93 – 22.10.95 – 22.10.97 – 25.10.98 – 19.10.00 – 21.10.01

Coccyzus coccyzoides останнє спостереження

02.11.00 – 17.11.02

Emberiza schoeniclus приліт

03.03.95

*М.Н. Гаврилук, вул. Сумгайтська, 51, кв. 207,
18000, м. Черкаси, Україна (Ukraine).*

НАХОДКИ ФИФИ С ФИНСКИМИ КОЛЬЦАМИ В СУМСКОЙ ОБЛАСТИ

Ранее в литературе (Лебедева и др., 1985) сообщалось о 21 случае добычи первогодков фифи (*Tringa glareola*), окольцованных в Финляндии, в августе и сентябре на территории Украины – в бассейне Днепра и Днестра на территории Сумской, Черниговской и ряда других областей. Ниже представлены сведения еще о двух таких находках в Сумской области.